

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος Θεματικής Ενότητας	Νεοελληνική Λογοτεχνία ΙΙ (20 ^{ός} αιώνας)				
Κωδικός Θεματικής Ενότητας	ΕΛΛ223				
Τύπος Θεματικής Ενότητας	Υποχρεωτική				
Επίπεδο	Προπτυχιακό				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	2 ^{ος} έτος – 4 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα					
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	Βλ. πεδίο «Μεθοδολογία διδασκαλίας»	Εργαστήρια / εβδομάδα	Βλ. πεδίο «Μεθοδολογία διδασκαλίας»
Στόχοι Θεματικής Ενότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποκτήσουν οι φοιτητές μια εμπειριστατωμένη εποπτεία της ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20^{ού} αιώνα. • Να μελετήσουν τον κόσμο των ιδεών και τα αισθητικά ρεύματα που κυριάρχησαν στη λογοτεχνία του 20^{ού} αιώνα: Νεωτερικότητα (Συμβολισμός, Μοντερνισμός) και Μετα-νεωτερικότητα (μεταπολεμική λογοτεχνία). • Να ασκηθούν στις μεθόδους και στα εργαλεία της φιλολογικής έρευνας καθώς και στη χρήση των βιβλιογραφικών πηγών. • Να εξοικειωθούν στους θεμελιώδεις όρους της φιλολογικής έρευνας και ανάλυσης καθώς και στη συγγραφή φιλολογικού δοκιμίου με στόχο την κριτική ανάγνωση των λογοτεχνικών κειμένων: Διάκριση ανάμεσα σε κειμενικά, ιστορικά, θεωρητικά και κριτικά δεδομένα (ανάλογα με τη μέθοδο ή τρόπο προσέγγισης) που βοηθούν στην κατανόηση και ερμηνεία του λογοτεχνικού έργου. • Να μελετήσουν ενδεικτικά κείμενα της νεοελληνικής ποίησης και πεζογραφίας του 20^{ού} αιώνα. 				

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p><i>Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Θεματικής Ενότητας, ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • αποκτά διεξοδική εποπτεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20ού αιώνα ανά περίοδο, γενιά ή σχολή • αποκτά διεξοδική εποπτεία των βασικών χαρακτηριστικών των αισθητικών ρευμάτων του 20^{ου} αιώνα και είναι σε θέση να τα εφαρμόσει στην ανάλυση κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας • γνωρίζει βασικές αρχές της φιλολογικής έρευνας και είναι σε θέση να τις εφαρμόσει σε κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας • αποκτά την ικανότητα να μελετά, αναλύει, συγκρίνει και ερμηνεύει λογοτεχνικά κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20^{ου} αιώνα υπό το πρίσμα της εποχής στην οποία δημιουργήθηκαν και με τα προσληπτικά φίλτρα (γραμματολογικά, αισθητικά, ιδεολογικά, πολιτικά, πολιτισμικά εν γένει) του ιστορικού τους ακροατηρίου. <p><i>Πιο αναλυτικά, ο διδάσκων ή η διδάσκουσα αναμένει ότι ο φοιτητής ή η φοιτήτρια που παρακολουθεί την εν λόγω Θεματική Ενότητα θα είναι σε θέση με την ολοκλήρωσή της:</i></p> <p>Γνώση (Knowledge)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζει και να προσδιορίζει τους βασικούς σταθμούς στην εξέλιξη της νεοελληνικής λογοτεχνίας (γενιές, τάσεις, περίοδοι) στον 20^ο αιώνα και να περιγράφει τα χαρακτηριστικά τους. • Να προσδιορίζει και να ταξινομεί αισθητικά και ιστορικά κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20^{ου} αιώνα. <p>Κατανόηση (Comprehension)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συνδέει και να συγκρίνει αισθητικά πλαίσια και ιστορικές περιόδους της νεοελληνικής λογοτεχνίας
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοεί πως το κάθε λογοτεχνικό δημιούργημα είναι προϊόν των συγκεκριμένων ιστορικών, αισθητικών, ιδεολογικών και κοινωνικοπολιτικών της εποχής σύνθεσής του. <p>Εφαρμογή (Application)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εφαρμόζει και να εξετάζει το θεωρητικό, αισθητικό και ιστορικό πλαίσιο της εκάστοτε χρονικής περιόδου σε επιλεγμένα λογοτεχνικά κείμενα και να ερμηνεύει με βάση αυτό τα λογοτεχνικά κείμενα. • Να χρησιμοποιεί τις πρωτογενείς πηγές και τη δευτερεύουσα βιβλιογραφία που υποδεικνύεται ως εργαλεία για την επίλυση συγκεκριμένων ερευνητικών/ερμηνευτικών προβλημάτων σε ένα ή περισσότερα από τα έργα που συμπεριλαμβάνονται στη διδακτέα ύλη (τέτοια ερμηνευτικά/ερευνητικά προβλήματα αποτελούν το αντικείμενο των γραπτών εργασιών). <p>Ανάλυση (Analysis)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύει τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένης περιόδου, να ταξινομεί κατά το λογοτεχνικό είδος, να εξετάζει και να συγκρίνει επιλεγμένα λογοτεχνικά κείμενα εντός των ιστορικών και αισθητικών τους συμφραζομένων. • Να διερευνά την αμοιβαία σχέση θεματικών, αισθητικών, γλωσσικών και ιδεολογικών επιλογών σε κάθε ένα από τα έργα που μελέτησε. <p>Σύνθεση (Synthesis)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζει και να προσδιορίζει το ιστορικό, πολιτικό και αισθητικό πλαίσιο εξέλιξης της νεοελληνικής λογοτεχνίας κατά τον 20^ο αιώνα.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνθέτει, να δημιουργεί και να γράφει δοκιμακό λόγο, να διατυπώνει απόψεις σχετικά με τη θέση (στην ιστορία της λογοτεχνίας) και το περιεχόμενο επιλεγμένων λογοτεχνικών κείμενων <p>Αξιολόγηση (Evaluation)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογεί, να συγκρίνει και να ασκεί κριτική σε επιλεγμένα λογοτεχνικά κείμενα της συγκεκριμένης περιόδου. • Να εντάσσει τη λογοτεχνική παραγωγή του 20^{ου} αιώνα στο πλαίσιο της ευρύτερης νεοελληνικής γραμματείας και να εκτιμά τη σημασία της στο πλαίσιο αυτό. 		
<p>Προαπαιτούμενες Θ.Ε.</p>	ΕΛΛ111	<p>Συναπαιτούμενες Θ.Ε.</p>	ΕΛΛ121, ΕΛΛ122, ΕΛΛ123
<p>Περιεχόμενο Θεματικής Ενότητας</p>	<p>Η Θ.Ε. προσφέρει μια συνοπτική επισκόπηση της ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας του 20^{ου} αιώνα και ταυτόχρονα μια εισαγωγικού χαρακτήρα άσκηση στις μεθόδους και στα εργαλεία της φιλολογικής έρευνας με στόχο την κριτική ανάγνωση και ανάλυση των λογοτεχνικών κειμένων καθώς και τη συστηματοποίηση ενός πλαισίου σχετικά με το τι είναι και πώς «διαβάζεται» η λογοτεχνία. Το μάθημα πλαισιώνει έτσι ανάλογες Θεματικές Ενότητες του δευτέρου έτους, όπως η ΕΛΛ211 (Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία: Αρχαϊκή-Κλασική περίοδος).</p> <p>Η Θ.Ε. εξετάζει επίσης την ιστορία των λογοτεχνικών μορφών και των ειδών: ανά σχολή, γενιά (πρόδρομοι, επίγονοι), κύκλους (φιλολογικούς και πνευματικούς), έννοιες, ιδέες και αισθητικά ρεύματα του εικοστού αιώνα (π.χ. ρεαλισμός, νατουραλισμός, συμβολισμός, μοντερνισμός).</p> <p>Καλύπτει τους βασικούς σταθμούς εξέλιξης της νεοελληνικής ποίησης και πεζογραφίας του 20ού αιώνα και περιλαμβάνει τη μελέτη ενδεικτικών κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας, τα οποία εξετάζονται εντός των ιστορικών, κοινωνικών, αισθητικών-θεωρητικών και κριτικών συμφραζομένων της εποχής τους (γραμματολογικά συμφραζόμενα).</p> <p>Η ύλη της Θ.Ε. είναι κατανομημένη στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα:</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> • Πρώτη ενότητα: Συμβολισμός. Η ποίηση του Κ. Π. Καβάφη και των μετασυμβολιστών (Κ.Γ. Καρυωτάκης, Ν. Καββαδίας). • Δεύτερη ενότητα: Μοντερνισμός- Υπερρεαλισμός. Η γενιά του Τριάντα (ποίηση και πεζογραφία). • Τρίτη ενότητα: Μεταπολεμική ποίηση. • Επανάληψη-προετοιμασία για τις εξετάσεις
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Στη συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα, όπως και σε όλο το Π.Σ. στο οποίο αυτή εντάσσεται, ακολουθείται η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Τούτο σημαίνει πως ο φοιτητής, αξιοποιώντας τα μέσα και τα εργαλεία που του παρέχει το Πανεπιστήμιο, ευρισκόμενος σε συνεργασία με τον καθηγητή-σύμβουλο, έχει την ευθύνη της μελέτης του γνωστικού αντικειμένου βάσει του χρονοδιαγράμματος μελέτης που του έχει προταθεί (διαδικασία αυτομόρφωσης – ο φοιτητής καθοδηγείται και μαθαίνει στο πώς θα μαθαίνει). Ταυτόχρονα όμως ο διδάσκοντας έχει τα εργαλεία εκείνα ώστε να παροτρύνει, να καθοδηγεί, να ελέγχει και εν τέλει να αξιολογεί τη διαδικασία μάθησης των φοιτητών και τα αποτελέσματά της.</p> <p>Συγκεκριμένα, για την Ενότητα προβλέπονται η διεξαγωγή 3 Ομαδικών Συμβουλευτικών Συναντήσεων (ΟΣΣ) και 5 τηλεδιαλέξεων, η συγγραφή από τους φοιτητές 2 γραπτών εργασιών, καθώς και η αξιοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ενότητας (e-class) και του Forum επικοινωνίας*</p> <p>(* Αναλυτικά η μέθοδος διδασκαλίας περιγράφεται στον Οδηγό Μελέτης)</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Υποχρεωτικά αναγνώσματα</p> <p>ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ:</p> <p>Beaton Roderick, <i>Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία. Ποίηση και πεζογραφία, 1821-1992</i>, μτφ. Ευ. Ζουργού-Μ. Σπανάκη, Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 1996, σ. 99-104, 120-325.</p> <p>Βογιατζάκη Εύη, <i>Τα αισθητικά ρεύματα στον 19^ο και στον 20^ο αιώνα και στη νεοελληνική λογοτεχνία</i>, κεφ. 5-6, ΕΔΥ: Εναλλακτικό διδακτικό υλικό, ΑΠΚΥ 2010 (αναρτάται στην πλατφόρμα).</p>

	<p>Δανιήλ Χρήστος, <i>Η μεταπολεμική ποίηση</i>, ΕΔΥ: Εναλλακτικό διδακτικό υλικό, ΑΠΚΥ 2011 (αναρτάται στην πλατφόρμα).</p> <p>Mackridge Peter, «Συμβολικές και ειρωνικές δομές στην <i>Eroica</i>», στο Κ. Πολίτης, <i>Eroica</i>, Εστία, Αθήνα 1999.</p> <p>Πολίτης Λίνος, <i>Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας</i>, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, Αθήνα 1989, σ. 184-199, 219-261, 269-325 και 333-362.</p> <p>Ανθολόγιο κριτικών κειμένων: Επιλογή κριτικών κειμένων το οποία θα αναρτώνται σταδιακά στην πλατφόρμα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ως συμπληρωματική βιβλιογραφία για την εκπόνηση των εργασιών.</p> <p>ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ:</p> <p>Ποίηση:</p> <p>Κ.Π. Καβάφης: Επιλογή ποιημάτων.</p> <p>Κ.Γ. Καρυωτάκης: Επιλογή ποιημάτων.</p> <p>Νίκος Καββαδίας: Επιλογή ποιημάτων.</p> <p>Γιώργος Σεφέρης: Επιλογή ποιημάτων.</p> <p>Νίκος Εγγονόπουλος: «Μπολιβάρ, ένα ελληνικό ποίημα» στο <i>Ποιήματα Β΄</i>, Ίκαρος, Αθήνα 1977, σελ. 7-33.</p> <p>Γιάννης Ρίτσος: <i>Ελένη</i>, στο <i>Τέταρτη Διάσταση</i>, Κέδρος, Αθήνα 1972, σ. 268-289.</p> <p>Μανόλης Αναγνωστάκης: Επιλογή ποιημάτων.</p> <p>Μίλτος Σαχτούρης: Επιλογή ποιημάτων.</p> <p>Πεζογραφία:</p> <p>Κοσμάς Πολίτης, <i>Eroica</i>, επιμέλεια Peter Mackridge, Εστία, Αθήνα 1999.</p> <p>Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης, <i>Ο πεθαμένος και η ανάσταση</i>, εκδ. Άγρα, Αθήνα, 1987, σ. 7-8. (= ΕΔΥ αισθητικών ρευμάτων. Παράρτημα Κεφ. 6.3. Ο μοντερνισμός).</p> <p>Επιπροσθέτως όλα τα κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας τα οποία αναλύονται στα ΕΔΥ, καθώς και όλα τα νεοελληνικά ποιητικά κείμενα τα</p>
--	--

	<p>οποία αποτελούν αντικείμενο εξέτασης και σχολιασμού στις γραπτές εργασίες, στις ΟΣΣ και στις τηλεδιαλέξεις*.</p> <p>(* Η πλήρης βιβλιογραφία, υποχρεωτική και βοηθητική-συμπληρωματική (προαιρετική) παρουσιάζεται στον Οδηγό Μελέτης)</p> <p>Πολυμεσικό υλικό:</p> <p>Η λογική της συγκεκριμένης Θεματικής Ενότητας, όπως και όλου του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό» στηρίζεται και στη μελέτη πολυμεσικών υλικών, τα οποία εμβαθύνουν στις έννοιες και δρουν υποστηρικτικά στα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε Γνωστικού Αντικειμένου. Περιλαμβάνει διαδικτυακούς συνδέσμους σε επίσημους ιστοχώρους λογοτεχνών και έγκυρων ερευνητικών κέντρων (π.χ. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας), online βιβλιογραφία, videos, προτεινόμενες ταινίες, κ.λπ. Ο στόχος είναι η παροχή πολυμεσικών βοηθημάτων για την ευκολότερη μετακένωση πληροφοριών και γνώσεων, ιδεών και θεωριών.</p>		
Αξιολόγηση	<p>2 Γραπτές Εργασίες</p> <p>Δραστηριότητες (έχουν προαιρετικό χαρακτήρα και σε αποστέλλονται προς διόρθωση και βαθμολόγηση στον διδάσκοντα)</p> <p>Τελική Εξέταση</p>	30%	
		0%	
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική		